

Karviná city
News

2017 - 3

Vážení čtenáři,

vítáme Vás u dalšího, tentokrát prázdninového, čísla Karviná City News. Co se v něm dočtete?

- Antikvariát aneb vůně starých knih.
- V září náměstí ožije knižním jarmarkem.
- Kdo si letos odnesl ocenění osobnost v kultuře?
- Karvinské letní kino se těší divácké oblíbenosti.
- Léto je také hlavní sezónou svateb.

- Jaké budou oslavy 750 let Karviné?
- Kosatky slaví další úspěchy. Čtrnáctiletý plavec Ondřej Kukrecht boduje!
- Karvinští chovatelé chystají další výstavu.
- Zámek vítá své návštěvníky již 20 let.
- Koupaliště v přírodě. Kam se kdysi chodilo v Karviné „na koupačku“?
- Karvinské lucerny aneb co babička vyprávěla. ■

Napište nám!

Máte tip na zajímavý článek? Víte o něčem nebo někom, o kom byste si Vy i další čtenáři rádi přečetli v našem dvouměsíčníku? Napište nám na e-mail na citynews@karvina.cz.

Na stejný e-mail se můžete přihlásit také, pokud máte zájem, aby Vám dvouměsíčník Karviná City News chodil pravidelně do vaší e-mailové schránky, v tom případě nezapomeňte napsat do předmětu slovo odběr.

Vůně starých knih. Antikvariát ve Fryštátě.

Městské informační centrum Regionální knihovny Karviná, to nejsou jen mapky a informace o akcích, městě či místních firmách, v centru na Masarykově náměstí ve Fryštátě, pod radniční věží, sídlí rovněž antikvariát, který je umístěn přímo v prostorách pro návštěvníky.

Jsou zde k dispozici knihy odborné, učebnice, časopisy, beletrie, knihy pro děti a mládež, sci-fi literatura, detektivky, náboženská literatura, někdy také staré gramofonové desky, známky nebo staré pohlednice. Dlouhodobě je největší zájem o beletrii známých světových autorů a populárních českých spisovatelů.

Počet nabízených titulů se průběžně pohybuje kolem 1500. Antikvariát má kromě náhodných návštěvníků také své stálé příznivce, které si získal za dobu svého trvání, tito zákazníci ho navštěvují v pravidelných intervalech a nedočkavě vyhlížejí „novinky“, které se objeví v jeho policích. ■

Blíží se knižní jarmark 2017

Jednou z největších celoměstských akcí pořádaných Regionální knihovnou Karviná je Knižní jarmark. Ten letošní Středisko hudby a umění připravuje na 1. září, kdy se na Masarykově náměstí bude konat již jeho 23. ročník.

Kromě tradiční prezentace současné knižní produkce, a mezi veřejností nesmírně populárního prodeje vyřazených knih z fondů knihovny za příznivé ceny, nabídne jarmark také zajímavý kulturní program. Na své si přijdou všechny generace jeho návštěvníků. Připraveno bude divadelní představení pro děti, vystoupení saxofonového kvarteta, pro mládež bude připraven koncert populární havířovské pop-rockové skupiny Světlo a pro seniory tradiční vystoupení karvinské Malé černé hudby Milana Kupky.

V přestávkách mezi jednotlivými vystoupeními bude tu pravou jarmareční náladu vytvářet pan flašinetář ve stylovém oblečení. Pro nejmenší návštěvníky budou k dispozici zdarma nafukovací balonky s logem jarmarku, dřevěný kolotoč a zajímavé hry na náměstí po celou dobu akce. Občerstvení bude zajištěno díky stylové C. a K. polní pražírně a kafírně.

Novinkou letošního jarmarku bude nabídka chráněné dílny Puntík z Bohumína, která dává práci více než čtyřiceti lidem s handicapem. ■

- 9.00–10.00** vystoupení flašinetáře
- 10.00** slavnostní zahájení Knižního jarmarku
- 10.00–11.00** divadelní představení pro nejmenší návštěvníky
- 11.30–13.30** saxofonové kvarteto
- 14.30–15.30** pop-rocková kapela Světlo z Havířova
- 16.00–17.00** Malá černá hudba Karviná

Ocenění v oblasti kultury 2017

Také letos Dny Karviné provázelo oceňování významných osobností v kultuře. V literárním salónku mizerovské pobočky Regionální knihovny Karviná ocenění předávali primátor Tomáš Hanzel (na snímku s Mgr. Vilinou Krňávkovou) a náměstník primátora Karel Wiewiórka.

Čestné uznání primátora města

- **Roman Szarowski** – aktivní člen PZKO, jeden z hlavních organizátorů rockového festivalu Dolański Gróm, každoročního květnového pásma koncertů Máj nad Olzou a dalších akcí.
- **Denisa Machů** – vedoucí Střediska hudby a umění Regionální knihovny Karviná a koordinátorka dobrovolnické činnosti v rámci projektu Cesta k městu.
- **Miloslava Sztemonová** – malířka a propagační výtvarnice kulturního domu. Její malované poutáky na představení a různé kulturní akce zná jistě každý.
- **Růžena Mikulová** – již od roku 1982 nedílná součást divadelních představení, koncertů či školních akademií v kulturním domě. Jejím oborem je totiž osvětlování.
- **Marie Musiolková** – oblíbená učitelka Základní umělecké školy Bedřicha Smetany. Její odborností je hra na klavír.

Pamětní list Rady města Karviné

- **Vilma Krňávková** – předsedkyně Obce Slováků v Karviné. Dříve také v Karviné učila na základní škole se slovenským jazykem vyučovací.
- **Jan Ciešlar** – dlouhé roky byl pastorem Slezské církve evangelické v Karviné. Kromě této činnosti se ale vždy věnoval také umění, pracoval s dětmi, mládeží a rodinami.
- **Divadelní soubor K.V.a.S.** – činoherní amatérský soubor dospělých. Kromě představení můžete členy souboru vidět například i ve scénkách oživujících akce na zámku Fryštát.

Na první dojmy po převzetí ceny jsme se zeptali Denisy Machů

„Pracovat v knihovně je dar,“

říká vedoucí Střediska hudby a umění.

Čestné uznání primátora města Karviné získala knihovnice a koordinátora dobrovolnické činnosti Denisa Machů za dlouhodobou činnost v oblasti kultury a přínos pro rozvoj kultury ve městě.

„Musím říct, že k ocenění mi určitě dopomohlo to, že mám svou práci ráda a dodává mi energii, a to i díky skvělému týmu fajn lidí, kteří u nás v knihovně pracují,“ okomentovala Machů, která se knihovnictví věnovala již ve svém studiu a její diplomovou práci vedla právě ředitelka Regionální knihovny Karviná Halina Molinová.

„V životě mě nejvíce ovlivnily dvě ženy, moje maminka a paní doktorka Molinová – tím, že mi věřila a dala mi prostor k realizaci. Také příklad její profesionality a lidského přístupu mě dovedl k tomuto ocenění,“ svěřila se Machů s tím, že příjemným bonusem práce v knihovně je, že knihovny navštěvují milí lidé se zájmem o četbu a vzdělávání se.

„Lidé přicházejí s úsměvem, čekají radu a pomoc, zároveň máme možnost být u kulturního dění a někdy je to i trochu detektivka, když například pomáháme s hledáním materiálů nějakému studentovi,“ doplnila Machů. ■

Kino pod širým nebem k létu prostě patří

Letní kino je u karvinských diváků oblíbené, vděčí za to jistě i špičkové technice, díky které může promítat také filmové novinky. Kino disponuje kapacitou 2500 míst (z toho 2032 k sezení) a projekční stěna má úctyhodných 390 m², což znamená, že se jedná o jednu z největších projekčních ploch v České republice. „První letošní projekci, rodinnou komedii Špunti na vodě, navštívilo přes 800 diváků,“ uvedl vedoucí karvinských kin Jakub Gajdica.

Co si pro vás letní kino připravilo na tuto sezónu? Například jsou to filmové hity za 60,- Kč, kdy kino nabídne pecky jako Anděl Páně 2, Kráska a zvíře, Špunti na vodě, Muzzikanti nebo Logan: Wolverine. 28. a 30. července si můžete dopřát slevu pro páry u romantického dramatu Všechno, úplně všechno a nebudou chybět ani filmové novinky, kupříkladu Mumie s Tomem Cruisem, Milovník po přechodu nebo Po strništi bos. ■

Svatby dnes a kdysi

Léto je hlavní sezónou svateb, nejinak je tomu i v Karviné. Zde převládají zejména civilní obřady, a to buď v obřadní síni kulturního domu, nebo na zámku. Snoubenci ale mohou přijít i s vlastními nápady na místo, v Karviné se tak konají svatby například také na golfovém hřišti, v lázeňském parku, v zámeckém parku na Lodičkách nebo u reminiscence Larischovy hrobky či ve Dvoře Olšiny.

Čím dál více si také snoubenci přejí do obřadů zařadit něco, co vypovídá o jejich seznámení, životě a zájmech, obřad tak ozvláštňují třeba kamarádi hudebníci nebo třeba mažoretky, ke kterým nevěsta dříve patřila.

Klasicky nejčastěji požadovanými termíny k uzavření manželství jsou letní měsíce červen, červenec a srpen. Od 3. června bylo letos v Karviné uzavřeno dvacetdevět manželství. Do konce měsíce srpna máme „zarezerováno“ celkem třicetšest termínů, a to jak pro sňatečné obřady v obřadní síni Zámku Fryštát, tak v obřadní síni MĚDK, dále jsou schváleny obřady „na jiném vhodném místě“, a to v Lázeňském parku a v areálu Loděnice. Rovněž je třeba připomenout, že v měsíci dubnu se uskutečnil velice hezký obřad v areálu Golf resortu Lipiny.

Tradice jsou dnes doménou spíše národnostních menšin. A otázkou je, zda Karviňáci lokální zvyky ještě vůbec znají. „Když jsem se vdávala, měla jsem bílé šaty, ale v pase musela být růžová stuha, to se tak v Karviné tehdy dělalo,“ zavzpomínala dnes devadesátiletá Anna. Zvykem byl obřad v kostele, po kterém následovaly i několikadenní oslavy. V 19. století k fryštátským svatbám patřilo také to, že ženich i nevěsta byli ozdobeni zelenými a bílými květy či stuhami, zatímco družičky měly na hlavách věnečky z červených květin. Ženichovi nesměla v kapse chybět lahvička pálenky, zpravidla opletená slámou, ze které naléval přípitky. ■

Chcete do toho praštit v roce 2018? Termíny se začínají nabírat vždy od prvního úředního dne v měsíci říjnu, tedy v tomto roce od **2. října**. V každém měsíci je připraveno průměrně šest sňatkových dnů. Každou první sobotu je připravena pro oddávání obřadní místnost na zámku Fryštát, dva pátky a dvě soboty jsou zajištěny pro obřady v obřadní síni MĚDK a jeden sobotní termín je vždy vyčleněn pro uzavření manželství na jiném vhodném místě. Oddávajících má Karviná celkem osm.

◀ *Prameny:*

Státní okresní archiv Karviná

750 let Karviné

V roce 2018 Karviná oslaví 750 let od první písemné zmínky. Na co se můžete těšit? Představujeme první ochutnávku programu oslav.

Jak děti vidí Karvinou, budete moci zjistit při návštěvě jednoho z pavilonů Základní umělecké školy Bedřicha Smetany, kde se bude konat výstava vytvořená přímo dětmi. Exponáty budou prostorové, audiovizuální a plné fantazie. Výstava bude otevřena v lednu 2018.

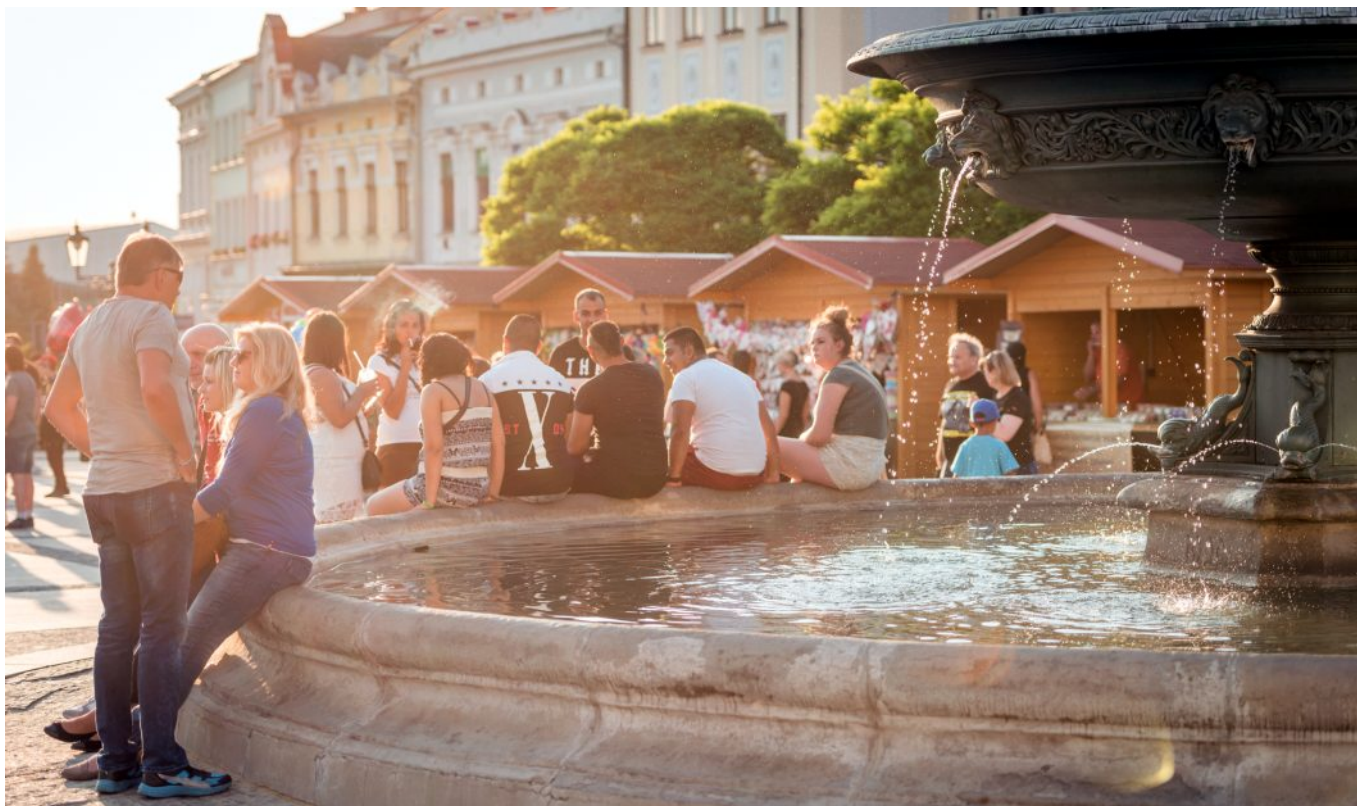
Historii města nám připomene výstava ve Státním okresním archivu Karviná, která rovněž začne v lednu.

Těšínské muzeum se historii Karviné systematicky věnuje již dlouho, svědčí o tom stálá expozice Střípky z dějin Karviné i současná výstava O založení Fryštátu, která ještě potrvá do konce srpna. V roce 2018 se pak můžeme těšit na pár dalších zajímavých perliček o našem městě.

Významné osobnosti Karviné představí více než padesát medailonků, které budou k vidění po celý rok oslav ve výstavních prostorách zámku Fryštát. Výstava bude rovněž zahájena v lednu 2018.

Novoroční koncert Májováku bude v roce 2018 ještě slavnostnější a navíc po něm bude následovat velkolepý ohňostroj na Masarykově náměstí v Karviné-Fryštátě.

Městský ples v Obecním domě Družba bude v jubilejním roce moderovat oblíbená herečka Tereza Kostková, zahraje orchestr Martina Kumžáka a zpívat bude Dasha.

Dny Karviné budou skutečně velkolepé. 750 let je holt třeba oslavit. Hlavní hvězdou bude kapela Chinaski a o dalších bodech bohatého programu vás budeme informovat.

Hornické dny a také koncert v areálu Dolu Barbora pro kroužky krojovaných horníků jsou naplánovány na začátek podzimu.

Medaile Wacława Olszaka, lékaře, starosty Karviné v letech 1929–1936 a jedné z obětí nacismu, byla navržena speciálně pro rok 2018 a bude se udělovat významným osobnostem.

Knihy o Karviné, které vyjdou u příležitosti 750. výročí, budou celkem tři a budou mapovat historii města, vyprávět o kulturních tradicích na Karvinsku a popisovat zaniklé hornické kolonie a život v nich.

Putování pro děti po významných místech Karviné. Knížečka s vyprávěním, obrázky a omalovánkami pomůže (nejen) našim nejmenším seznámit se se svým městem. ■

Kosatky slaví další úspěchy. Čtrnáctiletý plavec Ondřej Kukrecht boduje!

Talentovaný plavec Ondřej Kukrecht (na snímcích vždy vlevo), rodák z Karviné, se věnuje plavání od předškolního věku. V červnu tohoto roku dosáhl tento čtrnáctiletý odchovanec plaveckého oddílu Kosatky Karviná skvělých úspěchů hned na dvou významných sportovních akcích.

Na Letním mistrovství České republiky staršího žactva v plavání v Pardubicích v disciplíně 100 m prsa získal stříbrnou medaili časem 01:13 a stal se tak vicemistrem České republiky pro rok 2017 v dlouhém bazénu.

Druhým sportovním vrcholem pak byla účast na VIII. Letní Olympiádě dětí a mládeže, která se letos konala od 24.-29. června v Brně. Jako nejlepší prsař Moravskoslezského kraje byl nominován do olympijské výpravy plavců. V technické disciplíně 200 m prsa zde skončil stříbrný s časem 2:37,41 a na 100 m prsa získal zlatou olympijskou medaili časem 1.12,10.

Jako člen polohové štafety Moravskoslezského kraje navíc společně s plavci z Nového Jičína a Ostravy vybojoval stříbrnou medaili. ■

Semiš, satén, hedvábí. Módní přehlídka? Ne, výstava drobného zvířectva.

Také jste si někdy povzdechli, že dnešní děti už znají králíky nebo slepice jen z obrázků?

Snadná pomoc, od 19. do 20. srpna se v Karviné v areálu Dětského domova Srdce koná již 47. ročník okresní výstavy drobného zvířectva.

A děti nejsou rozhodně jediné, které se mohou těšit na zajímavou podívanou. My jsme si pro vás vyzpovídali předsedu revizní komise Lea Sladkovského.

Kdy vznikla vaše organizace a jak se za tu dobu změnila?

Chovatelská organizace byla založena 20. února 1965. V té době až asi do roku 1991 měla členská základna v průměru osmdesát členů. Postupně časem členů ubývalo a zůstali jen ti opravdoví zájemci o chov. Dnes máme dvacetsedm členů

Přicházejí k vám i mladí zájemci o členství?

Máme ve svých řadách osm mladých chovatelů do osmnácti let. Obecně zájem o chovatelství mezi mládeží není velký, případně je jen do určitého věku. Mládeži se ale věnujeme také tak, že ve spolupráci s karvinskou stanicí mladých přírodovědců pořádáme soutěž ve znalostech života zvířat a jejich chovu. Vítězové pak reprezentují Karvinou v národní až mezinárodní soutěži.

Na co všechno se zaměřujete?

Zaměření chovatelů je už od vzniku organizace chov drobného zvířectva, drůbeže, králíků, holubů, exotického ptactva a tak podobně. Naším hlavním úkolem je udržování genových rezerv u hospodářských zvířat, tyto rezervy pak totiž umožňují vyšlechtění drůbeže na nosné a masné hybridy. U králíků je známý vyšlechtěný hybrid "hyla".

Na co se mohou návštěvníci výstavy těšit? Je to i pro laiky?

V letošním roce pořádáme již 47. karvinskou výstavu drobného zvířectva povýšenou na výstavu okresní s mezinárodní účastí. Již několik let spolupracujeme s chovateli z Polska, kdy oni vystavují zvířata u nás a my u nich. V současné době jsou výstavy sice menší, co do počtu vystavených zvířat, ale druhově pestřejší a tím zajímavější. Pro obyvatelé Karviné a blízkého okolí jsou naše tradiční výstavy známé a rádi je navštěvují, zvláště rodiny s dětmi, které mají vstup zdarma a čekají je různé atrakce. Ze zkušenosti víme, že i ti, kteří se chovem nezabývají, jednou za rok na naši výstavu přijdou.

Jaké rarity budou k vidění?

Například drůbež hedvábničky, chocholatá plemena, aralkany. U králíků budí tradičně největší zájem, králík angorský, saténový, kastorex. Holubi, kteří obvykle upoutají návštěvníky, jsou swift, egyptský, košoa nebo king.

Jsou v chovatelství nějaké aktuální trendy?

Trendy v chovatelství v současné době jsou zdobnělá drůbež a drůbež se zvláštní strukturou peří. Zakrslý králík hermelín a saténový králík.

U holubů se těší větší oblibě chov ve volierách. ■

Zámek Fryštát v číslech

20 let uplynulo od otevření zámku návštěvníkům

17 198 návštěvníků přivítal zámek v roce 2016

14 let je otevřeno boční křídlo Lottyhaus

3 stálé prohlídkové trasy

18 pokojů v hlavní budově, tedy prvním prohlídkovém okruhu

15 místností v Lottyhausu, tedy druhém prohlídkovém okruhu

13. komnata s tajuplnou postavou láká

19. století spojuje vznik výtvarných děl tvořící třetí okruh

22.-23.7. se koná akce Léto na zámku

26.8. navštivte Hradozámeckou noc ■

Kam se kdysi chodilo na „koupačku“?

V roce 1934 bylo v dnešní Karviné-Dolech otevřeno koupaliště Sokol

Horké letní dny má většina z nás spojené s koupáním. „Když jsem byl malý kluk, chodili jsme se čvachtat do Olše nebo do Stonávky, byla tam krásně čistá voda a spousta ryb,“ vzpomíná dnes devadesátiletý pan Ervín. „Sedl jsem si na splav na Olši, vyčkal správnou chvíli a pak mrsknul rukou a vyhodil rybu na břeh, tolik jich tam bylo,“ dodává.

Děti za letních úpalů naskákaly klidně i do Mlýnky, jak prozrazuje například jeden ze zápisů v místní školní kronice z počátku minulého století, který popisuje, jak neopatrné děti při svém dovádění ve vodě jsou a jak je třeba je poučit o bezpečnosti než dojde k neštěstí. „Já jsem se jako malá holka chodila koupat do takového rybníku v Karviné-Dolech, později jsem jezdila s kamarády také do Bohumína a pak na Závadu,“ zavzpomínala paní Maruška, která letos oslaví dvaadevadesát. ■

Fotografie: Státní okresní archiv Karviná

Rybník v Karviné-Dolech

„Pověsti jsou pokladnice kulturního dědictví“

„Povídky, které se týkají především Fryštátu, jsem slýchal již od mala. Vždycky jsem si se staršími lidmi rád povídal, jsou obrovskou pokladnicí poznání a zkušeností,“ napsal nám pan Roman Lindner, který má velmi pěkný koníček, a to sbírat staré pověsti a vyprávění týkající se Fryštátu a také tuto, jak sám říká – mimořádně fotogenickou, část města zvětšovat.

Jeho snaha se nám moc líbí, a tak jsme ho poprosili, zda by si nepřipravil také něco pro vás, čtenáře Karviná City News. „Povídky o Fryštátě mi utkvěly v paměti, a abych na ně časem nezapomněl, začal jsem je sepisovat. Z jednotlivých úryvků jsem vytvořil ucelenou krátkou povídku doplněnou fotografiemi. Pověsti jsou pro mě pokladnice kulturního dědictví města Karviné, které mi jako domov přirostlo k srdci. A vím, že zdaleka nejsem sám. Povídku o lucernách mám moc rád, protože co tehdy kníže viděl, můžeme vidět dodnes a plně s knížetem souhlasit, že Fryštát je kouzelné město,“ okomentoval Lindner.

Karvinské lucerny

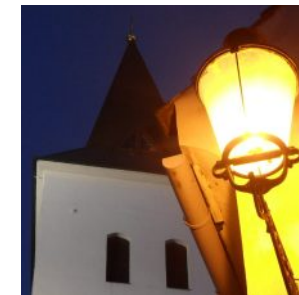
Stalo se to už hodně dávno. To tak jednou byl těšínský kníže na projížďce knížectvím, opozdil se s návratem na svůj hrad v Těšíně, a když projížděl Fryštátem, byla už úplná tma. Tu se kníže rozhodl, že přespí s celou družinou na fryštátském zámku a do Těšína se vydá až ráno.

Do Fryštátu jezdíval kníže velice často, protože měl město raději než Těšín a fryštátské měšťany měl ve větší oblibě než ty v Těšíně, a tak přikázal a ubytovali se na fryštátském zámku.

V noci nemohl kníže usnout, a tak si řekl, že mu vždy udělala radost procházka fryštátskými uličkami. Vstal tedy a šel se po městě projít. Jenomže byla taková tma,

že sotva viděl na krok. Vrátil se tedy na zámek ještě rozmrzelejší než předtím. Když nastalo ráno, přikázal, aby mu na zámek přivedli fryštátského starostu. Když přišel, hluboce se knížeti poklonil a čekal, co bude. Tu kníže pravil: „Často a rád jsem se procházel fryštátskými uličkami a vždy mě to rozradostnilo. Ale v noci, když jsem byl skleslý, mě o radost připravila tma. Nic nebylo vidět. Přivedl jsem tě na svůj zámek, abys to napravil. Chci aby Fryštát svou krásou těšil i v noci. Postarej se, aby bylo město osvětlené a až do Fryštátu přijedu příště, budu se procházet uličkami jako vždy a budu mít dobrou náladu.“ A s takovým úkolem starosta od knížete odešel.

Za nedlouho byl kníže opět na projížďce, znovu se připozdil a nastal večer. Že se ale nacházel nedaleko Fryštátu, vjel se svou družinou bránou do města a oněměl úžasem. Taková nádhera! Ihned vystoupil z kočáru, procházel se uličkami a nemohl se toho půvabného pohledu nabažit. Na každém rohu byla zavěšená lucerna, ve které plápolal malý ohýnek a ozařoval ulici. Knížecí srdce se naplnilo obrovskou radostí. Byl tím tak potěšen, že se rozhodl přestěhovat z Těšína na fryštátský zámek, aby mu ta krása každou noc přinášela radost. Nu, a od té doby byl Fryštát knížecím městem. ■

Co babička vyprávěla...

Panu Romanu Lindnerovi děkujeme za krásný příspěvek a připravili jsme si pro něj knižní odměnu. Znáte také nějaké hezké povídky a pověsti spojené s Karvinou, zajímavé vzpomínky svých (i ne-svých) babiček a dědečků nebo třeba máte staré fotografie? Napište nám na citynews@karvina.cz, ty nejhezčí příspěvky zveřejníme a odměníme.

Stránky Romana Lindnera:
karvina-frystat.webnode.cz

citynews@karvina.cz

Vydává statutární město Karviná, IČ: 00297534, Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná-Fryštát,
jako elektronický dvouměsíčník.

www.karvina.cz

Obsah: Michaela Zormanová
 Miroslav Hajdušík
Grafika: Jan Šimerda

**DALŠÍ
VYDÁNÍ
V ZÁŘÍ
2017**

